

Türkische Gemeinde in Schleswig-Holstein e.V.
Schleswig-Holstein Türk Toplumu

ALMAN VATANDAŞLIĞINA NASIL GEÇİLİR?

ÇİFTE VATANDAŞLIK NASIL ALINABİLİR?

Künye:

Schleswig-Holstein Türk Toplumu
Diedrichstr.2, 24143 Kiel
Tel.: 0431 / 76 114
info@tgsh.de
www.tgsh.de

Editör:

Kenan Kolat, Kolat Politika ve Strateji Danışmanlığı
kolat-berlin@gmx.de

Baskı:

Concept Medienhaus GmbH
Bülowstr. 46/47, 10783 Berlin
Tel.: 030 / 627 33 750
Fax: 030 / 627 33 751 9
info@conceptmedienhaus.de

2.500 adet basılmıştır.

Aralık 2014

V.i.S.d.P.: Dr. Cebel Küçükkaraca, Landesvorsitzender TGSH

***Türkischsprachige Informationsbroschüre zum
Staatsangehörigkeitsrecht und Mehrstaatigkeit***

ÖNSÖZ

Schleswig-Holstein Türk Toplumunu, insanlarımızın Almanya'da eşit haklara ulaşması için Alman vatandaşlığına geçişini önermekte ve desteklemektedir. Üyesi olduğumuz Almanya Türk Toplumunu ve bizler yıllardır çifte vatandaşlık isteminin gerçekleşmesi için yoğun bir çaba harcamaktayız.

Almanya'da doğan ve doğacak gençlere çifte vatandaşlık hakkını verecek olan yasal düzenleme 20 Kasım 2014 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanmış, 20 Aralık 2014'de yürürlüğe girmiştir. Her ne kadar bu yasal düzenlemeyi yeterli bulmasak da, eşitsizlikler yaratacağını bilsek de, doğru yöne atılmış bir adım olarak değerlendiriyoruz.

Elinizdeki kitapçık bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Herkese yararlı olacağını umuyor ve kamuoyunun dikkatine sunuyoruz.

Dr. Cebel Küçükkaraca, TGSH Başkanı

İÇİNDEKİLER

ALMAN VATANDAŞLIĞINA GEÇİŞ	5
1) Kan Bağı ve Doğumla Vatandaşlığı	6
a) Anne ya da babadan biri Alman vatandaşı	6
b) Almanya da sokakta bulunan çocuk	7
c) Anne babadan her ikisi de yabancı ülke vatandaşı	7
d) Açıklamayla Alman vatandaşlığı	9
2) Evlatlık Edinme Yoluyla Alman Vatandaşlığı	9
3) Federal Sürgün Yasası Kapsamında Alman Vatandaşlığı	10
4) Başvuru Yoluyla Alman Vatandaşlığı	10
a) Takdir Yoluya Alınma	10
b) Eşlerin Alman Vatandaşlığına Alınması	11
c) Hak Yoluyla Alınma	11
Vatandaşlık İşlemleri	14
ÇİFTE VATANDAŞLIK	15
1) Yetişkinlerin Çifte Vatandaşlığı	15
2) Çocukların Gençlerin Çifte Vatandaşlığı	16
TÜRK VATANDAŞLIK YASASI	
Türk vatandaşlığından çıkma	21
Türk vatandaşlığından çıkmanın geçerliliği	23
Türk vatandaşlığını kaybedenlere tanınan haklar	24

ALMAN VATANDAŞLIĞINA GEÇİŞ

Alman vatandaşlığına geçiŐle ilgili yasanın adı Vatandaşlık Yasasıdır (Staatsangehörigkeitsgesetz) ve 1 Ocak 2000 yılından bu yana geçerlidir.

Buna göre Alman vatandaşı olmak için Şu Őıklardan birinin kapsamına girmek gereklidir:

- 1) Kan Bağı ve Doğumla Alman Vatandaşlığı (Abstammungs- und Geburtsortsprinzip)
- 2) Açıklamayla Alman Vatandaşlığı (Erklärung)
- 3) Evlatlık Edinmek Yoluyla Vatandaşlık (Adoption)
- 4) Federal Sürgün Yasası Kapsamında Alman Vatandaşlığı (Bundesvertriebenengesetz)
- 5) Başvuru Yoluyla Alman Vatandaşlığı (Einbürgerung)

1) Kan Bağı ve Doğumla Alman Vatandaşlığı (ř 4)

a) Anne ya da babadan birisi Alman vatandaşı ise:

Almanya içinde ya da dışında **Alman vatandaşı anneden** doğma ya da **Alman vatandaşı babadan** olma ocuk otomatik olarak Alman vatandaşı olur.

31 Aralık 1999'dan sonra Almanya dışında doğan ocuk -eğer vatansız kalmıyorsa- otomatikman Alman vatandaşı olamaz. Ancak ocuğun ebeveynlerinin doğumdan sonraki bir yıl içinde ilgili ülkedeki Alman Başkonsolosluğuna başvurmaları durumunda ocuk Alman vatandaşı olarak kaydedilir. Bu Türkiye'ye yerleşen ve Alman vatandaşlığını almış olanlar için dikkat edilmesi gereken bir durumdur.

b) Almanya'da sokakta bulunan çocuk:

Almanya sınırları içinde bulunan çocuk (Findelkind) tersi kanıtlanana kadar Alman vatandaşı olarak işlem görür.

c) Anne ve babadan her ikisi de yabancı ülke vatandaşı ise:

Almanya içinde **yabancı** anneden doğma ya da **yabancı** babadan olma çocuk Alman vatandaşı olur, eğer

- anne ya da babadan birisi 8 yıldır Almanya'da yasal oturma iznine sahip ise ve
- bu anne ya da babadan birisi süresiz oturma iznine (Niederlassungserlaubnis) sahip ise (ARB 1/80 kapsamındakiler de yararlanabilir).

Almanya'da Doğumla Alman Vatandaşı Olmak

Anne ya da babadan
birisi **Alman** vatandaşı

Çocuk otomatik olarak
Alman vatandaşı olur

Anne ve babadan her
ikisi de yabancı **ülke**
vatandaşı

- Onlardan birisi
çocuk Almanya'da
doğduğunda 8
yıldan bu yana
Almanya'da yasal
olarak ikamet
ediyorsa

ve

- O kişi süresiz
oturma iznine
sahip ise

çocuk otomatik olarak
Alman vatandaşı olur

Açıklamayla Alman Vatandaşlığı (§ 5)

1 Temmuz 1993 tarihinden önce Alman babadan olma ve yabancı anneden doğma çocuk

- a) Babalığın Alman yasalarınınca tescili durumunda
- b) 3 yıldan bu yana yasal olarak Almanya'da yaşamak koşulu ve
- c) 23 yaşı dolmadan bir açıklama yapmak suretiyle

Alman vatandaşı olur. Bu bizleri çok fazla ilgilendirmeyen bir durumdur.

2) Evlatlık Edinme Yoluyla Alman Vatandaşlığı (§ 6)

Alman yasaları kapsamında bir Alman vatandaşı tarafından 18 yaşını doldurmadan başvurmak suretiyle evlatlık edinilen çocuk Alman vatandaşı olur. Alman vatandaşı olan çocuğun daha sonraki muhtemel çocukları da Alman vatandaşlığını alır.

3) Federal Sürgün Yasası Kapsamında Alman Vatandaşlığı (§ 7)

Bundesvertriebenengesetz adlı yasanın 15. maddesi kapsamında sürgüne uğramış olanlar (Spätaussiedler) kendileri ve aile bireyleri için yapacakları başvuruları kapsamında Alman vatandaşı olurlar.

4) Başvuru Yoluyla Alman Vatandaşlığı

a) Takdir Yoluyla Alınma (§ 8)

Bir yabancı ülke vatandaşı düzenli olarak Almanya’da yaşama, 18 yaşının üzerinde olma, bir suçtan dolayı mahkum olmamış olma (6 aya kadar cezalar değerlendirmeye alınmaz), kendi evi ya da yeterli konuta sahip olma ve de kendisini ve ailesini geçindirecek gelire sahip olma durumunda Alman vatandaşlığına başvurmak suretiyle geçebilir.

“Ceza” ile “yeterli gelir koşulu”ndan bazı istisnai durumlarda vazgeçilebilir.

b) Eşlerin Vatandaşlığına Alınması (§ 9)

Alman vatandaşı olanların eşleri şu koşullar yerine gelirse Alman vatandaşlığına geçmeleri söz konusu olur:

- Kendi vatandaşlıklarından vazgeçmek, ya da kaybetmek ya da kendi vatandaşlığını da korumayı sağlayan bir haktan yararlanmak,
- Alman toplumuna uyum sağlamış olmak (Almanca bilme koşulu).

c) Hak Yoluyla Alınma (§ 10)

Bir yabancı ülke vatandaşı aşağıdaki koşulları yerine getirirse başvurusu halinde Alman vatandaşlığına alınır. Burada memurun takdir yetkisi bulunmaz.

- 8 yıldır yasal olarak Almanya'da yaşamak
- Özgürlükçü demokratik düzeni kabul etmiş olmak (geçmişte karşı çıkmış ise, bundan vazgeçtiğini inandırıcı olarak ortaya koymak)
- Süresiz oturma iznine sahip (Niederlassungserlaubnis) olmak
- Kendini ve ailesini sosyal yardım almaksızın ya da almaya hakkı almaksızın geçindirecek gelire sahip olmak
- Kendi özgün vatandaşlığından çıkmak ya da vatandaşlığını kaybetmek
- Herhangi bir suçtan dolayı mahkum olmamış olmak
- Yeterli Almanca bilgisine sahip olmak (B1 düzeyi)
- Almanya'nın hukuk sistemine ve toplumsal düzenine ait bilgilere sahip olmak (Vatandaşlık Testini -

Einbürgerungstest - başarmış olanlar bu koşulu yerine getirmiş sayılırlar).

Eşler ve 18 yaşından kck çocuklar 8 yıldır Almanya'da olmasalar da vatandaşlığa geçebilirler.

Federal G ve Mülteciler Dairesi tarafından düzenlenen Uyum Kursunu başarıyla bitirenler 8 yıl yerine 7 yıl sonra başvuruda bulunabilirler. Yeterli Almanca bilenler ve uyum konusunda çaba harcamış olanlarda bu süre 6 yıla inebilir.

Yeterli Almanca bilme ile yasal ve toplumsal düzenin tanınması ile ilgili koşullar, yabancının

- vücutsal, zihinsel, ruhsal hastalığı, engeli ya da yaşı nedeniyle yerine getirememesi durumunda aranmaz.

VATANDAŞLIK İŞLEMLERİ

Başvuru yoluyla Alman vatandaşlığına geçme işlemleri aşağıdaki gibidir:

ÇİFTE VATANDAŞLIK (§ 12)

1) Yetişkinlerin Çifte Vatandaşlığı

Aşağıdaki koşulların yerine gelmesi durumunda kendi özgün vatandaşlığından çıkılmadan Alman vatandaşı, dolayısıyla çifte vatandaş olunur:

- İlgili ülkenin vatandaşlık yasası vatandaşlıktan çıkmayı öngörmüyorsa
- Ülke vatandaşlıktan çıkarma işlemini yerine getirmiyorsa
- İlgili ülke vatandaşlıktan çıkarmak için vatandaşının yerine getiremeyeceği koşullar ileriye sürüyorsa
- İlgili ülke yaşlı olan vatandaşının vatandaşlıktan çıkabilmesi için yerine getiremeyeceği koşullar öne sürüyorsa
- Vatandaşlıktan çıkan kişinin yüksek ekonomik kaybı olacaksa
- İltica başvurusu kabul edilmişse

- AB üyesi bir ülke vatandaşı ya da İsviçre vatandaşı ise
- Ülkelerarası anlaşmalar kapsamına giriyorsa.

2) Çocukların / Gençlerin Çifte Vatandaşlığı

Doğumla Alman vatandaşı olan çocuklar kazandıkları Alman vatandaşlığının yanı sıra şu koşullarda **kendi ülke vatandaşlıklarını da korurlar:**

- a) Anne ya da babadan birisi Alman vatandaşı, diğeri bir başka ülke vatandaşı ise (çocuğun nerede doğduğuna bakılmaz)
- b) Anne ya da babadan birisi Avrupa Birliği ülkelerinden birinin ya da İsviçre'nin vatandaşlığına sahip ise (çocuğun nerede doğduğuna bakılmaz)
- c) Anne ve babanın her ikisi de ne Alman vatandaşı ne AB ne de İsviçre vatandaşı

değilse, Almanya’da dünyaya gelmiş çocuk aşığdaki koşullar yerine geliyorsa, Alman ve kendi vatandaşlığı arasında karar vermek zorunda kalmaz ve böylece çifte vatandaş kalır:

- 21. yaşını doldurduğu tarihe kadar 8 yıl düzenli olarak Almanya’da yaşamış ya da
- 21. yaşını doldurduğu tarihe kadar 6 yıl Almanya’da okula gitmiş ya da
- 21. yaşını doldurduğu tarihe kadar Almanya’da bir okul diploması almış ya da
- 21. yaşını doldurduğu tarihe kadar Almanya’da bir meslek eğitimi tamamlamış ya da
- Yukardaki koşullar yerine gelmese de, özel durumu gereği Almanya’ya bağı olan genç de istisnai olarak başvuru üzerine çifte vatandaşlık hakkını kazanabilir.

Alman Vatandaşlık Yasasında yapılan değişiklik 20 Aralık 2014 tarihinden itibaren geçerli olacaktır. Bu tarihte 21 yaşını doldurmuş olanlar ne yazık ki yasa kapsamına giremeyecek ve opsiyon zorunluluğuna tabi olacaktır.

1 Ocak 1990 ile 31 Aralık 1999 tarihleri arasında doğmuş olanlar eğer anne ve babaları 1 Ocak 2000 – 31 Aralık 2000 tarihleri arasında başvuru yapmış idiyseleler doğumla Alman vatandaşlığını alabilmişlerdi.

1 Ocak 1990 - 20 Aralık 1993 tarihleri arasında doğmuş olanlar yeni yasa kapsamına girememektedirler, yani opsiyona tabidirler.

20 Aralık 1993'den sonra doğup da 18 yaşını doldurduktan sonra opsiyonda bulunmuş olanlar da (örneğin Alman vatandaşlığına ya da Türk vatandaşlığına karar verenler) geriye dönük çifte vatandaşlık hakkını alamayacaklardır.

Anne ve Babası (AB/İsviçre Dışı) Yabancı Ülke Vatandaşı Olan ve Almanya'da Doğmakla Alman Vatandaşı Olmuş Çocuk Nasıl Çifte Vatandaş Olur?

01.01.1990 – 31.12.1999
arasında doğmuş

01.01.2000'den sonra
doğmuş ve „Alman“ olmuş

01.01.2000 – 31.12.2000
arasında anne ya da babası
başvuru yapmamış

01.01.2000 – 31.12.2000
arasında anne ya da babası
geriye dönük başvuru yapmış
ve Alman Vatandaşı **da olmuş**

a) 21. yaşını
doldurduğu tarihe
kadar 8 yıl düzenli
olarak Almanya'da
yaşamış ya da

b) 21. yaşını
doldurduğu tarihe
kadar 6 yıl
Almanya'da okula
gitmiş ya da

c) 21. yaşını
doldurduğu tarihe
kadar Almanya'da
bir okul diploması
almış ya da

d) 21. yaşını
doldurduğu tarihe
kadar Almanya'da
bir meslek
eğitimi
tamamlamış ya da

e) Yukardaki
koşullar yerine
gelmede, özel
durumu gereği
Almanya'ya bağlı
olan genç de
istisnai olarak.

**Alman
Vatandaşı Değil**

01.01.1990 – 20.12.1993
arasında doğmuş ve
21 yaşını doldurmuş

20.12.1993'den
sonra doğmuş, daha
21 yaşını doldurmamış

Opsiyon yaparak bir
vatandaşlığı seçmiş

İşlemleri başlamış
ancak sona ermemiş

Opsiyon yaparak bir
vatandaşlığı seçmiş

Herhangi bir işlem
yapmamış ya da
işlemi bitmemiş

**Çifte Vatandaş
Olamaz!**

**Koşullar yerine
geliyorsa Çifte
Vatandaş Olur!**

**Çifte Vatandaş
Olamaz!**

**Koşullar yerine
geliyorsa Çifte
Vatandaş Olur!**

Ancak Türk vatandaşlığından çıkmadan yeniden Alman vatandaşlığına geçme başvurusu yapılabilir ya da Türk vatandaşlığına Alman vatandaşlığını kaybetmeden (Beibehaltung) başvurulabilir.

Koşullar yerine gelmiyorsa 23 yaşına dek karar vermelidir

Herhangi bir tarihte anne ya da babadan birisiyle birlikte Türk vatandaşlığından çıkmadan Alman vatandaşlığına geçen çocukların, 18 yaşına gelince Türk vatandaşlığından çıkmaları istenmektedir. Bu gençler de yeni çıkan yasa kapsamına girememektedir. Zira yeni yasa yalnızca DOĞUMLA Alman vatandaşı olanları ve yukarda sayılan koşulları yerine getirenleri kapsar.

Tüm bu konularda hukuksal yolların açık olduğu da belirtilmelidir. Ayrıca eyaletlerde farklı kolaylaştırıcı uygulamalar olasıdır.

TÜRK VATANDAŞLIK YASASI

5901 sayı ile 29.05.2009 tarihinde yürürlüğe giren Türk Vatandaşlık Yasası eskisine göre daha sistematik olup, Alman vatandaşlık yasasına benzerlikler göstermektedir.

Bu kitapçık kapsamında Türk vatandaşlığından çıkış ve bununla bağlantılı konular ele alınacaktır.

Türk vatandaşlığı, yetkili makam kararı veya seçme hakkının kullanılması ile kaybedilir. Yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığının kaybı, çıkma veya kaybettirme ya da vatandaşlığa alınmanın iptali ile gerçekleşir. Burada vatandaşlıktan çıkma konusu ayrıntılı olarak ele alınmaktadır.

Türk vatandaşlığından çıkma

Türk vatandaşlığından çıkmak için izin isteyen kişilere aşağıdaki şartları taşımaları halinde

İçişleri Bakanlığınca **Çıkma İzni Belgesi** ya da **Çıkma Belgesi** verilebilir:

- a) Ergin ve ayırt etme gücüne sahip olmak
- b) Yabancı bir devlet vatandaşlığını kazanmış olmak veya kazanacağına ilişkin inandırıcı belirtiler bulunmak
(Einbürgerungszusicherung)
- c) Herhangi bir suç veya askerlik hizmeti nedeniyle aranan kişilerden olmamak
- d) Hakkında herhangi bir mali ve cezai sınırlama bulunmamak.

Yabancı bir devlet vatandaşlığını kazanmak üzere Türk vatandaşlığından çıkmak için izin isteyenlerden istekleri uygun görülenlere Bakanlıkça, Türk vatandaşlığından **Çıkma İzin Belgesi**; verilen izin sonucunda ya da önceden yabancı bir devlet vatandaşlığını kazandığını belgeleyenlere ise Türk vatandaşlığından **Çıkma Belgesi** verilir. Çıkma Belgesi Alman makamlarına verildiğinde Alman vatandaşlığına geçiş işlemi sonlanmış olur.

Türk vatandaşlığından çıkmanın geçerliliği ve sonuçları

Çıkma belgesinin ilgiliye konsolosluklarda imza karşılığı teslimi ile Türk vatandaşlığı kaybedilir. Türk vatandaşlığını kaybeden kişilerin nüfus aile kütüklerindeki kayıtları kapatılır ve kayıp tarihinden itibaren yabancı muamelesine tabi tutulurlar. Ancak Mavi Kart alabilme hakkına sahip olanlar için **Mavi Kartlılar Kütüğü** vardır. Onlar buraya kaydedilir; yani kütükleri kapatılmamış olur.

Eşlerden birinin çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybetmesi diğer eşin vatandaşlığına etki yapmaz.

Türk vatandaşlığını kaybeden ana ya da babanın talebinin bulunması ve diğer eşin de muvafakat etmesi (onay vermesi) halinde çocukları da kendileri ile birlikte Türk vatandaşlığını kaybederler. Muvafakat verilmemesi halinde mahkeme kararına göre işlem yapılır. Konuya sürekli oturulan yerdeki

mahkeme bakar. Almanya'da yaşıyanların durumunun ne olacağı tam net değildir.

Çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını birlikte kaybeden ana **ve** babanın 18 yaşından küçük çocukları da Türk vatandaşlığını kaybeder.

Çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden kişilere tanınan haklar

Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve üçüncü dereceye kadar olan altsoyları, aşağıda belirtilen istisnalar dışında Türk vatandaşlarına tanınan haklardan aynen yararlanmaya devam ederler. Milli güvenliğe ve kamu düzenine ilişkin hükümler saklıdır.

Bu kapsamda bulunan kişilerin, seçme ve seçilme, muafin araç veya ev eşyası ithal etme hakları ile askerlik hizmetini yapma yükümlülüğü yoktur.

11.09.2014 tarih ve 6552 sayılı yasa ile Mavi Kart sahiplerinin emekli olma hakları sağlanmıştır.

Bu kapsamda bulunan kişiler, bir kadroya dayalı ve kamu hukuku rejimine tabi olarak asli ve sürekli kamu hizmeti görevlerinde bulunamazlar. Ancak kamu kurum ve kuruluşlarında işçi, geçici veya sözleşmeli personel olarak çalıştırılabilirler.

Bu kapsamda bulunan kişilere, talepleri halinde belirtilen haklardan yararlanabileceklerini gösteren Mavi Kart düzenlenir.

Sağlanan bu hakların kullanılmasında Mavi Kartın ibrazı yeterlidir. Kartın ibraz edilememesi durumunda Kimlik Paylaşımı Sistemi aracılığıyla Mavi Kartlılar Kütüğünden alınacak kayıt örneği ve uyuğunda bulunulan devlet makamlarınca verilmiş kimlik bilgilerini gösteren belge (Alman kimlik belgesi – Personalausweis) ile işlem yapılır. Bu kişilerin kimlik bilgilerinde değişiklik olması durumunda

uyruğunda bulunduğu devlet makamından alınmış eski ve yeni kimlik bilgilerini gösteren belgenin usulüne göre onaylanmış Türkçe tercümesi ile birlikte gösterilmesi zorunludur.

Bu kapsamda bulunan kişilere Bakanlığın saptayacağı esaslar çerçevesinde kimlik numarası verilir. Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası aranan yerlerde bu kimlik numarası kullanılır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

5203 SAYILI KANUNLA
TANINAN HAKLARIN
KULLANILMASINA
İLİŞKİN BELGE

Seri : No :

Türkiye Cumhuriyeti Kimlik No.

SOYADI :

ADI :

BABA ADI :

ANNE ADI :

DOĞUM TARİHİ :

Mavi Kart

Türkische Gemeinde in Schleswig-Holstein e.V. (TGS-H)

Die TGS-H ist ein landesweit tätiger gemeinnütziger Verein, der sich für die gleichberechtigte Teilhabe von Menschen mit Migrationsgeschichte einsetzt.

Wir setzen verschiedene Projekte um und sind Ansprechpartner für Ihre Fragen rund um Einwanderung und Vielfalt in Deutschland.

Weitere Informationen finden Sie im Internet unter www.tgsh.de

Kontakt:

Kiel:	0431 – 7 61 - 14 / 15
Lübeck:	0451 – 39 69 - 833/ 834
Elmshorn:	04121 – 46 31 - 477/ 488
Pinneberg:	04101 – 36 92 183
Neumünster:	04321 – 400 634